

er jo sandsynligvis rigtigt, at det er en Fordel for en Mand at komme ind under denne Lov og faa dette store Laan af Staten til en billig Rente, men denne Fordel faar kun den enkelte, som kommer ind under Loven. I det Øjeblik han sælger eller afstaar sin Ejendom, vil den Ejer, som følger efter, komme til at sidde i dette Hus akkurat paa samme Maade som i et hvilket som helst andet Hus. Og forfølger man Tanken videre, vil man se, at den nye Ejer med god Ret kunde henvende sig til Staten eller Samfundet og sige: Staten hjælp min Formand, hvorfor vil Staten ikke ogsaa hjælpe mig?

Man kunde nemlig sige som saa: Har Staten Pligt til at hjælpe Folk til at faa paa billige Betingelser en Jordlod paa 6—8 Tdr. Land, hvorfor har Staten saa ikke Pligt til at hjælpe Folk til at faa en Lod paa 20 Td. Land? Dertil kommer, at denne Lovgivning — det kan ikke skjules — har været medvirkende til, at Jordpriserne ere stegne, og jo højere Jordpriserne blive, desto vanskeligere bliver det for dem med smaa Penge at komme i Besiddelse af Jord. Paa Grund af den Pristigning paa Jord, vi have haft i de sidste Aaringer, bliver der god Anledning til Spekulation i Jorden, hvilket er i høj Grad uheldigt. Dette Spørgsmaal staar i allernøjeste Forbindelse med andre Forhold. Jeg vil f. Eks. nævne vore Skatteforhold. Bortset fra de Uretfærdigheder, som for øvrigt findes i de nye Skattelove, kan det ikke skjules, at ogsaa disse Love have medvirket til, at Jordpriserne ere stegne, og saa snart vi naa den Tid, hvor Ejendomsstylden kommer til at virke i sin fulde Udstrækning, vil det let ses, hvor uretfærdig denne er. Der blev i sin Tid tast om og lovet en Rettelse i disse Skattelove, men nu hører man ikke noget dertil. Jeg tror ogsaa, at vi i den nærmeste Tid maa beskæftige os med at faa indført en Skat paa Jord, der er lige høj, naar Jorden er af ens Værdi.

Dette Lovforslag staar dernæst i allernøjeste Forbindelse med hele Arbejderspørgsmaalet. Det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. T. Nielsen) omtalte under Finanslovens første Behandling, at der var for lidt Arbejdskraft paa Landet eller i Landbruget, og der var for megen i Byerne. Han føjede til, at der kunde maaske være Udsigt til, hvis det Forhold blev ved at være, at man kunde slaa ind paa en mindre intensiv Drift i vort Landbrug eller i hvert Fald i de større Landbrug, og det var jo ret sørgeligt. Og det maa da ikke glem-

mes i denne Forbindelse, at dersom vi ikke skabe andre Forhold ude paa Landet end dem, vi have for Øjeblikket, vil dette Forhold ikke kunne rettes. Skal Tilgangen til Byerne standses, eller hvad man ogsaa godt kunde tænke sig, skal man faa noget af denne Tilgang tilbage fra Byerne til Landbruget, hvorfra de vedkommende ere udvandrede til Byerne, sker det kun ved, at der ikke bliver større Fordel ved at rejse til Byerne end ved at blive ude paa Landet. Det kan i hvert Fald ikke undre nogen, at den unge Landarbejder, som staar overfor Spørgsmaalet, hvor han skal anvende sin Arbejdskraft, nøje overvejer dette, og dersom Forholdet er saadant, at han kan faa en højere Betaling i Byerne end paa Landet, søger han naturligvis til Byerne. Vi vide meget godt, at for adskillige af dem, der rejse til Byerne, gaar det mindre godt, men vi vide ogsaa, at der er dem, for hvem det gaar godt, og det er dette Eksempel, der smitter.

Man har i denne Rigsdagssamling ofte talt om, at man skal spare, og der er saa vist god Grund dertil. Naar Balancen hælder til den forkerte Side, kan den rette Balance fremkomme paa to Maader, enten ved at indskrænke Udgifterne eller ved at forhøje Indtægterne, og det maa vist indrømmes, at der er en hel Del af vore Udgifter, som vi ikke ønske at indskrænke. Men skulle Indtægterne forøges, sker det efter min Opfattelse kun ved at frembringe en større Produktion i Landbruget, og denne større Produktion kan kun skaffes ved at udstykke Jorden i højere Grad end i Øjeblikket. Thi neppe nogen vil bestride, at Produktionen ikke i særlig Grad kan stige i de større eller middelstore Landbrug. Men lige saa snart vi faa udstykket Jorden paa Lodder indtil 20 Tdr. Land eller der omkring, vide vi, at Produktionen ikke alene kan fordobles, men ogsaa tredobles. Derfor ses det let, at dette Spørgsmaal staar i allernøjeste Forbindelse med forskellige Spørgsmaal, som ere af stor Betydning, og hvis vi kunne være heldige med at løse dem, vil det sætte stor Frugt for Fremtiden.

Rettelser.

Sp. 1551, L. 29 f. o.: „Ejendomme behæfte som“, læs: Ejendomme, behæftede som.

— 1554, L. 4 f. n.: „6 $\frac{1}{2}$ pCt. til i Rente, Administrationsudgifter“, læs: 6 $\frac{1}{2}$ pCt. i Rente, til Administrationsudgifter.